

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Bibehållet reseavdrag med vissa förstärkningar för arbetsresor med bil

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och Sverigedemokraterna har kommit överens om att reseavdraget i sin nuvarande form ska behållas. Det innebär att den nya modellen för skattelättnad för arbetsresor som ska träda i kraft vid årsskiftet inte ska införas. Parterna har även kommit överens om att de schablonbelopp som får dras av för kostnader för arbetsresor med egen bil eller förmånsbil ska höjas för att bättre motsvara de faktiska kostnaderna. För arbetsresor med förmånsbil som drivs med elektricitet ska dock inga ändringar göras i förhållande till dagens regler. En promemoria med förslag om överenskomna lagändringar har därför tagits fram inom Finansdepartementet.

Följande ändringar föreslås i 12 kap. 27 och 29 §§ inkomstskattelagen (1999:1229). Det föreslås att avdrag för resor med egen bil ska få göras med 2,50 kr per kilometer (istället för dagens 1,85 kr). För skattskyldiga som gör arbetsresor med förmånsbil får elektricitet till elbil dras av med 95 öre per kilometer (oförändrat mot idag) och för andra drivmedel med 1,20 kr per kilometer (95 öre per kilometer idag).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2022.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Upplysningsvis kan nämnas att Regelrådet yttrade sig över promemorian Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk, vid sammanträdet den 12 januari 2022, se ärendenummer RR 2021-313.

Regelrådet har även yttrat sig över promemorian Utökad skattelättnad för arbetsresor och justerade avdrag för tjänsteresor och hemresor, vid sammanträdet den 16 augusti 2022, se ärendenummer RR 2022-110.

Bakgrund och syfte med förslaget

I promemorian anges följande. En skattelättnad för arbetsresor fyller en viktig funktion och det är enligt förslagsställaren motiverat att göra skattelättnaden mer gynnsam än i dag. Den nya modellen bedöms vara bristfällig i flera avseenden. Modellen tar inte tillräcklig hänsyn till

personer som bor och arbetar på landsbygden, i områden där kollektivtrafiken är bristfällig, och som är beroende av bilen för att ta sig till arbetet. Systemet riskerar även att minska den geografiska omfattningen av lokala arbetsmarknader och påverka arbetsmarknaden negativt. I promemorian anges vidare att en annan icke önskvärd effekt av den avståndsbaserade och färdmedelsneutrala modellen är risken för överkompensation i förhållande till de faktiska kostnaderna för vissa arbetspendlare. Den avståndsbaserade modellen bedöms inte medföra sådana förenklingar av regelverket som utlovats och bedöms vara förenad med sådana kontrollsvårigheter som innebär att risken för fel och fusk kommer att vara stor även med det nya systemet. Förslaget enligt promemorian är därför att det nuvarande reseavdraget behålls i sin nuvarande form. Det innebär att den nya modellen för skattelättnad för arbetsresor som ska träda i kraft vid årsskiftet inte införs.

I konsekvensutredningen anges vidare följande. Promemorian innehåller i huvudsak två delförslag – dels att den nya modellen med en avståndsbaserad skattereduktion inte ska införas, dels att avdragsbeloppen i reseavdraget ska justeras. Syftet med det första delförslaget är att behålla den ursprungliga konstruktionen av reseavdraget. Syftet med justeringen av avdragsbeloppen är att dessa bättre ska motsvara faktiska kostnader för användning av egen bil respektive genomsnittliga drivmedelskostnader. Enligt förslagsställaren justeras det reala värdet av subventionen i reseavdraget till den nivå som gällde då beloppen senast justerades, vilket var 2008.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att eftersom syftet med förslagen i denna promemoria inte är att reformera den nu gällande modellen för reseavdraget, redogörs det inte närmare för alternativa sätt att subventionera arbetsresor.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. En konsekvensutredning behöver vanligen innehålla en beskrivning av alternativa lösningar, och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd. I detta ingår exempelvis en beskrivning av alternativ till reglering och alternativ i själva regleringen. I den nu remitterade promemorian framgår det att förslagsställaren inte vill ändra nu gällande regelverk, utan endast justera avdragsbeloppen. Med anledning av detta förslags särskilda karaktär, kan Regelrådet godta förslagsställarens motivering till varför alternativa lösningar inte har utretts närmare.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I promemorian anges att förslagen bedöms vara förenliga med det EU-rättsliga regelverket.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorian anges följande beträffande tidpunkten för ikraftträdande. Den nya avståndsbaserade och färdmedelsneutrala modellen för skattelättnad för arbetsresor har beslutats av riksdagen och träder i kraft den 1 januari 2023. Förslaget i promemorian innebär att den nya modellen för skattelättnad för arbetsresor inte införs utan att reseavdraget behålls

i sin nuvarande form med justerade nivåer. Vidare anges att låta den nya modellen träda i kraft vid årsskiftet för att därefter återgå till det nuvarande reseavdragssystemet vid en senare tidpunkt skulle bli mycket krångligt både för arbetsgivare, enskilda och Skatteverket. En sådan ordning skulle även medföra onödiga kostnader för exempelvis Skatteverket. Lagändringarna bör därför träda i kraft den 1 januari 2023.

Vidare anges följande beträffande informationsinsatser. Skatteverket har förberett införandet av den nya modellen för skattelättnad för arbetsresor och kommer att behöva återställa dessa förändringar samt uppdatera informationsmaterial. Förslagen kan även förväntas leda till en del frågor från arbetsgivare och enskilda. Några särskilda informationsinsatser utöver detta bedöms inte behövas.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande, liksom om det finns behov av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Av promemorian framgår att förslaget i första hand påverkar fysiska personer.

Förslagsställaren har identifierat en möjlig minskad administrativ börda för berörda företag, i förhållande till det förslag som inte kommer att träda i kraft, se nedan vid *Administrativa kostnader*. I konsekvensutredningen anges att enligt SCB:s databas Företagsregistret hade cirka 310 000 företag minst en anställd år 2020. Vidare anges att företag i samtliga branscher berörs av förslaget. Förslaget i denna del anges vara generellt och berör samtliga företag med anställda.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Sett till förslagets karaktär är det förståeligt att det inte finns en närmare utredning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch, då de anställda som i och med förslaget får minskade kostnader för vissa arbetsresor kan vara anställda av både större och mindre företag, i potentiellt sett samtliga branscher.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att som en följd av de beslutade reglerna om ny skattelättnad för arbetsresor ska arbetsgivare lämna uppgifter om arbetsplatsens adress i arbetsgivardeklarationens individuppgift, eller i vissa fall kontrolluppgift. Förslaget att återgå till ett reseavdrag innebär att dessa uppgifter inte behöver lämnas. I den bemärkelsen anges förslaget innebära en viss minskning i den administrativa bördan för företag och andra arbetsgivare.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Förslagsställarens resonemang utgår från ett förslag som är beslutat, men som inte har trätt i kraft. Någon ökning av företagens administrativa börda har därmed inte skett, varför det nu remitterade förslaget heller inte medför någon minskning. Såvitt Regelrådet förstår den nu remitterade promemorian medför den inte någon påverkan på berörda företags administrativa kostnader i förhållande till vad som gäller enligt nu gällande regelverk, utan påverkar enbart avdragsnivåer för fysiska personer. Med det sagt, kan beskrivningen med anledning av detta förslags särskilda karaktär, godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Regelrådet har i konsekvensutredningen inte kunnat utläsa en beskrivning av förslagets påverkan på företagens andra kostnader.

Vad gäller förslagets påverkan på företagens verksamhet anges följande i konsekvensutredningen. Generellt kan företagens och andra arbetsgivares kompetensförsörjning antas underlättas av att kostnaderna sänks för individer att resa mellan bostad och arbetsplats. Ju lägre kostnaden för arbetsresandet är, desto längre bort kan individen tänkas vara villig att resa till en potentiell arbetsplats.¹

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Beskrivningen av förslagets påverkan på företagens verksamhet kan godtas. Såvitt Regelrådet förstår förslaget kommer det inte ha någon påverkan på företagens andra kostnader, varför en utelämnad beskrivning kan godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens andra kostnader, liksom verksamhet, är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att förslaget påverkar främst fysiska personer och bedöms därför inte ha några effekter för företagens konkurrensförhållanden.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att förslaget inte bedöms ha några effekter på företagens verksamhet i övrigt.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att det inte bedöms motiverat att ta någon särskild hänsyn till små företag, särskilt mot bakgrund av att förslaget bedöms minska den administrativa bördan.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet ifrågasätter inte förslagsställarens bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning, i sak, men vill likt ovan framföra att den minskade administrativa bördan härrör till ett förslag som inte har trätt i kraft.

¹ Promemorian s. 24-26.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan har Regelrådet bedömt samtliga delasppekter i konsekvensutredningen som godtagbart beskrivna.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 26 oktober 2022.

I beslutet deltog Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Claes Norberg
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande